

μιά κρυφή του άκτίνα ψηλά από τὰ σύ-
γνεφα, ποῦ τὸν ἐπνίγαν φουσκωμένα τρι-
γύρφ, κ' ἐγελοῦσε λιγάκι ὁ σκοτεινιασμέ-
νος τόπος τοῦ χωριοῦ, κ' οἱ γύφτοι ἐφεύ-
γανε πέρα στὸ λόγγο μὲ τὰ ψηλά παλού-
κια των νὰ βαρέσουν σκαντζουχέρους, ἐ-
τρεχε κάτω στὸ βράχο του τρεμουλιασμέ-
νο, καταμαυρογαλαζωμένο ὅλο, κ' ἀνα-
δαίνοντας 'ς τὴν κορυφή ξεσποῦσε τόρα
λυπητερὰ, λυπητερὰ τὸ μικρὸ παράπο-
νό του σὲ μικροὺς σκοπούς τῆς φλογέρας
του. 'Απ' ὅλο τὸ κορμάκι του δὲν ἀπό-
μεινε πειὰ παρὰ μιὰ θλιτερὴ σκιά· εἶχε
γίνῃ πετρεὶ καὶ κόκκαλα. Καὶ σὺν τῷδε-
ραν, ἀπὸ τὴν πολλὰ ξασθένεισί του, ἐπο-
νοῦσε, ἐπονοῦσε πολὺ, πολὺ τόρα, κ' ἐ-
φώναζε χωρὶς νὰ ξεφωνίζῃ τόσο, μὲ μιὰ
σιγαλινὴ φωνίτσα, ποῦ ἐκλειε μέσα τῆς
βαθύτατο πόνου, ποῦ ξέσχιζε κατάκαρδα
τὸν ἄνθρωπο. Τὰ μεγάλα ὠραῖα μάτια του
εἶχαν χαθῇ βαθειά, βαθειά, καταπονέμενα
μέσα 'ς τὰ βλέφαρά των, καὶ ἡ ματιά τους
ἐπεφτε ὁλόγυρα, ψηλά πρὸς τὸ μαυρον-
τυμένον οὐρανὸ, μ' ἐλπίδα βοήθειας, ζη-
τώντας τοῦ κάκου ἀπ' ἐκεῖ ψηλά. Κι' αὐ-
τοὶ οἱ παλῶγυφτοι, οἱ τύραννοί του, τῶ-
χαν γιὰ θάμμα πως ἐξοῦσε ἀκόμα ἓνα
κορμὶ ἐκεῖ, ἓνα ἀφσκόπλασμα, ποῦ τοὺς
ἐτρωγε χαράμι τὸ ψωμί, καὶ ξεσποῦσανε
τὴν ὀργή τους τὴν ἀγρία, συχνότερα τόρα
'ς τὸ ἄσφαρκο κορμάκι του.

— Ἀ λ α κ α τ έ ! ἀ λ α κ α τ έ ! φλογέρα
βαρῆς ἀκόμα, ἀρὲ διάτανε !... τὸ Θεό σου !..
τὴν Παναγιά σου !... νά !

Μια νυχτιά, μεγάλη χειμωνιά εἶχε πλα-
κώσῃ τὸ χωριό. Ἐχιόνιζε, ἐχιόνιζε ὅλη
τὴ νύκτα, καὶ τὸ χιόνι ἐπῆγαινε μὲ τὴν
πῆχιν στὸ χῶμα. Τοὺς γύφτους τοὺς εἶχε
θερίσῃ βαθειά κατακόκκαλα 'ς τὸ μεδοῦλι
τὸ κρῖνο, καὶ πρὶν νὰ φέξῃ ἀκόμα ἐφύ-
γανε σὺν τρελλοῖ, μὲ φορτωμένα τὰ γαι-
δοῦρια τους, κουκουλωμένοι ὅλοι μ' ἓνα
παλαιοχέραμο. Κατέβηκαν κάτω πρὸς τὴ
χώρα ὁποῦχε πειρὸ πολὺ ἀλόγειο· μονάχα
τὸ μικρὸ γυφτόπουλο ἔλειπε ἀπὸ τ' ἀσκέ-
ρι τους. Ὁ γέρω - δαίμονας τὴν ὥρα ποῦ
ἐφόρτωνε ρίχνοντας ἀπὸ δύο, δύο μέσα
'ς τὰ καλάθια τὸ σκυλόλογι του, τ' ἀνα-
ζήτησε καὶ τῶκράξε κἀνα δυὸ φορὲς μὲ
τὴ βραχνὴ φωνή του, καὶ μὴν ἀκούοντας
φωνὴ τριγύρφ του, βλαστήμησε καμπόσο,
κ' ἐκαθάλλεψε ὕστερα μὲ τρεμουλιασμέ-
να ποδάρια στὸ γαῖδοῦρί του, βλαστημῶν-
τας ἀκόμα :

— Ἀ λ α κ α τ έ ! ἀ λ α κ α τ έ ! τ' ἀφσ-
κόπλασμα τοῦ διαόλου !

Τὸ πρῶτ' τὰ χωριατόπουλα ποῦ ἐπερ-
νοῦσαν ἀπὸ τὰ γύφτικα, πηγαίνοντας 'ς τὸ
σχολεῖό τους, ἐστάθηκαν πολλὰ ὥρα ἐκεῖ,
τριγυρίζοντας ἓνα μικρὸν ὄχθο, καὶ κυτ-
τάζοντας τρομασμένα, μὲ τ' αὐτιά τους
χωμένα 'ς τὰς σκούφιες των, μὲ τὰ χέρια

τοὺς βαλμένα μέσα 'ς τὰς μικρὰς καπότες
των, μὲ τοὺς πανένιοις ὑδατῶν κρε-
μασμένους 'ς τὸ πλεῖον των.

Τὸ μικρὸ γυφτόπουλο εἶχε πεθάνῃ !...
Ἦτανε ξάπλα ἐκεῖ καταγαλαζωμένο, ξυ-
λιασμένο, μὲ τὰ μικρὰ χεράκια του σταυ-
ρωμένα 'ς τὸ γυμνὸν καταμελανιασμένο στῆ-
θος του. Γύρφ του ἡ ἐξοχή ὅλη, τὸ χωριὸ
ὁλόκληρο μὲ τὰ γυμνὰ δένδρα του, ὁ
κάμπος, ὁ λόγκος, τὰ βουνά, ελαμποκο-
ποῦσαν. ἐγελοῦσαν ὅλα, λευκά, κάτασπρα.
Κ' ἡ θάλασσα ἐγελοῦσε κ' αὐτὴ φιλιών-
τας ἡμερομένη κάτω μὲ τὰ κυματάκια
τῆς τὸ βράχο περιλουσμένο ἀπὸ τὸ φῶς
τοῦ χειμωνιάτικου ἡλίου, ποῦ ἀστραφτε
ψηλά 'ς τὸ γελαστό, στὸν ξάστερο οὐρα-
νό... Γύρφ, γύρφ τὸ μικρὸ κορμάκι
του, τὸ χιόνι τῆς νύκτας τὸ τύλιγε νε-
κριά, νεκριά, σὺν κρῖνο σάβανο, καὶ τα
ζαφειρένια ἀνοικτὰ μάτια του, ἐλεγες
πὺς εἶχαν ζοῇ ἀκόμα μέσα τους, γυρισ-
μένα κάτω πρὸς τὸ θαλασσοδαρμένο βρά-
χο... Κανεῖς, κανεῖς, τίποτε, τίποτε, δὲν
ἐπονοῦσε γιὰ τὸ φτωχὸ παιδάκι, ποῦ κ'
αὐτοὶ οἱ τύραννοί του τῶχαν ἀφήσῃ ἐκεῖ
παραρριγμένο· μονάχα μιὰ μικρὴ καλα-
μένια φλογέρα, ριγμένη ἐκεῖ 'ς τὸ πλάι
του, σαδανωμένη μὲ χιόνι κ' αὐτὴ, εἶχε
συντριφτῇ σὲ δυὸ κομμάτια !...

ΜΗΤΣΟΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΛΛΗ ΑΝΤΙ ΑΛΛΗΣ

ΔΡΑΜΑΤΙΟΝ ΔΙ' ΑΙΘΟΥΣΑΝ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΜΑΡΙΑ, χήρα — ΣΤΕΦΑΝΟΣ
ΕΛΕΝΗ — ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ
'Η σκηνή ἐν Ἀθῆναις — ἐποχὴ σύγχρονος.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Αἰθουσα ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς Μαρίας. Εἰς τὸ βάθος
ἀνάκλιτρον, πρὸ αὐτοῦ μικρὰ στρογγύλη τράπεζα
καὶ ἐπ' αὐτῆς λάμπα ἀνημμένη· δεξιᾷ καὶ ἀριστε-
ρᾷ ἐδῶλια, ἐπὶ τοῦ τοίχου μέγα κάτοπτρον, εἰκό-
νες, κεντήματα. Εἰς τὸ βάθος παρὰ τὸ ἀνάκλιτρον
θύρα καὶ δεξιᾷ ἑτέρα. Ἡ Μαρία κάθεται ἐπὶ τοῦ
ἀνακλίντρον μὲ ἀνοιχτόν βιβλίον ἀνὰ χεῖρας· ἔξω-
θεν τῆς σκηνῆς διέρχεται μουσικὴ συμφωνία μὲ μαν-
δολίνα καὶ κιθάρας· ἡ συμφωνία παύρεται· ἡ Μα-
ρία σκέπτεται πρὸς στιγμὴν, εἶτα βρίπτει τὸ βιβλίον
ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρον.

Μαρία. Καὶ ὅμως δὲν εἶνε εὐτυχεῖς
αὐτοὶ (μετὰ τινα σιγὴν). Μπᾶ! καὶ δι-
ατὶ ὄχι; ἐπειδὴ φαντάζομαι τὴν εὐ-
τυχίαν διαφορετικὰ, πρέπει ὅλος ὁ κό-
σμος νὰ σκέπτεται ὅπως σκέπτομαι ἐγώ;
αὐτὸ ὀνομάζεται ἐγωϊσμός. Ἀλλῶς τε ἡ
εὐτυχία δὲν εἶνε ἀπόλυτος. (μετὰ τινα σκέ-
ψιν) Ἀλλὰ καὶ τί εἶνε ἡ εὐτυχία ;... Τὰ
πλούτη ;... ἐγνώρισα πλουσίους, οἱ ὅποιοι
θὰ ἔδιδον ὅλην τὴν περιουσίαν των διὰ
ν' ἀγοράσουν τὴν εὐτυχίαν... Ἡ δόξα ;...
συνειθίζεται τόσον γρήγορα !... Ὁ ἔρω ;...

ἀκολουθεῖται ἀπὸ τῶσους πόθους, οἱ ὅ-
ποιοι, ὅταν ἐκπληροῦνται, ἐπιφέρουν τὸν
κόρον. Καὶ ὅμως οἱ πόθοι εἶνε ἀνεξάν-
τηλοι· ὁ ἓνας γεννᾷ τὸν ἄλλον καὶ οὕ-
τως ἡ εὐτυχία εἰς τὸν ἔρωτα· εἶνε διαρ-
κεστέρα. (μετὰ τινα σιγὴν) Ἄν ἦρχετο ὁ Στέ-
φανος ἀπὸψε ; καθόλου ἀπίθανον· ἔχει
τρεις ἡμέρας νὰ ἔλθῃ καί... (μετὰ τινα σι-
γὴν). Τί περὶτερος χαρακτήρ ! νὰ μ' ἀγα-
πῇ δύο ὁλόκληρα ἐτη, νὰ μὲ βλέπῃ σχε-
δὸν καθ' ἡμέραν καὶ ὅμως νὰ μὴ τολμᾷ
νὰ μοῦ εἰπῇ τίποτε. Διόλου παράξενον
νὰ μὴ ἔχῃ ἀκόμη ἐννοήσει πὺς τὸν ἀγα-
πῶ κ' ἐγώ. (μετὰ τινα σιγὴν) Τὸν ἀγαπῶ ;
δὲν εἰσεύρω· ἔρχονται στιγμαὶ ποῦ νομι-
ζῶ πὺς ἀπατώμαι, καὶ ἔρχονται πάλιν
στιγμαὶ ποῦ θὰ ἔδιδον δὲν εἰσεύρω τί, μό-
νον καὶ μόνον διὰ νὰ τὸν ἴδω. Μοῦ ἀρέ-
σει ἡ μελαγχολία του, ἡ σιωπὴ του· ἔχει
κάτι σκέψεις ἀλλοκότους, φαντάζεται τὸν
κόσμον διαφορετικὰ ἀπὸ τοὺς ἄλλους καὶ
ζῇ ὅπως ὀνειρεύεται. (μετὰ τινα σιγὴν) Ἀλ-
λὰ μήπως κ' ἐγὼ δὲν ζῶ ὅπως ὀνειρεύο-
μαι ; (Σκέπτεται ἐπὶ τινας στιγμὰς, εἶτα λαμβάνει
καὶ πάλιν τὸ βιβλίον τῆς καὶ ἀναγινώσκει. Εἰσερ-
χεται ἡ ὑπηρετρία.)

Υπηρετρία. Ὁ κύριος Στέφανος.

Μαρία. (ταραχθεῖσα) Ἄς ἔλθῃ. (ἡ ὑπηρε-
τρια ἐξέρχεται) Εἶχον τόσῃν πεποίθησιν
πὺς θὰ ἦρχετο ! τὰ προαισθήματά μου
δὲν μ' ἐγέλασαν ποτέ.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Εἰσερχεται ὁ Στέφανος μελαγχολικός, μὲ τὸν
πῖλον ἀνα χεῖρας.

Στέφανος. (ὁποκλίνων) Κυρία Μαρία...
Μαρία. Καλὴ ὁπέρα σας, κύριε Στέ-
φανε ; ἔχω τρεῖς ἡμέρας νὰ σὰς ἴδω, μ' ἐ-
λυσμονήσατε ;

Στέφανος. Εἶχα τόσας ἐργασίας ! Νὰ
τρέχῃ κανεῖς ἀπὸ τὸ πρῶτ' ἕως τὸ βράδυ...

Μαρία. Καθῆσατε σὰς παρακαλῶ...
ἀφοῦ μάλιστα τρέχετε ἀπὸ τὸ πρῶτ' ἕως
τὸ βράδυ.

Στέφανος. Ἐμάνθανα ὅμως ὅτι ἦσθε
καλά.

Μαρία. Ἀπὸ τὰς ἐφημερίδας ;

Στέφανος. Ἀπὸ τὴν κυρίαν Ἐλένην.

Μαρία. (γελῶσα) Τὸ ἴδιον κάμνει... Ἐ-
δέλεπε λοιπὸν συχνὰ τὴν κυρίαν Ἐ-
λένην ;

Στέφανος. Τὴν εἶδα χθές· σὰς εἶχε
ἴδει, μοῦ εἶπε, τὴν πρωτεράϊαν.

Μαρία. Ναι, ἦτο προχθὲς τὸ βράδυ
ἐδῶ. Δὲν σὰς ἀνήγγειλε τοὺς ἀρραβῶνας
τῆς ;

Στέφανος. (μελαγχολικῶς) Ὁχι.

Μαρία. Ὁχι ; πὺς τῶπαθε. Δὲν θὰ ἔ-
χουν, φαίνεται, τελειώσει ὀριστικῶς.

Στέφανος. Τὸ ἔμαθα ὅμως.

Μαρία. Ἀπὸ κάμμιαν φίλιν τῆς, δὲν
ἀμφιδάλλω. Ἡ Ἐλένη ἔχει τὸ προτέρημα
νὰ μὴ κρύπτῃ τίποτε. Τὸ θεωρεῖτε προ-
τέρημα αὐτό ; (ὁ Στέφανος σιωπᾷ στενοχωρη-

μένος). "Εχετε δίκαιον· απόψε ἤρχισα τὴν κακογλώσσιάν. Λοιπὸν δὲν σὰς εἶπε τίποτε;

Στέφανος. "Οχι· ἔμαθα ὁμῶς κ' ἐγὼ ὅτι εἶνε ἀκόμῃ ὑπὸ σκέψιν καὶ ὅτι γίνε-
ται μεγάλη συζήτησις περὶ τῆς προικός.

Μαρία. Εἰξεύρετε, βλέπω, περισσότε-
ρα ἀπὸ μένα. Ἀλλ' ἄς εἶνε, ἄς ἀλλάξω-
μεν ὁμιλίαν· Εἰπέτε μου πρῶτον τὰ νέα
σας.

Στέφανος. Τὰ νέα μου... σὰς τὰ εἶπον.

Μαρία. Τί, οἱ ἀρραβῶνες τῆς Ἑλέ-
νης; αὐτοὺς τοὺς ἐγγώριζον ἀπὸ προ-
χθές. (ὁ Στέφανος σιωπᾷ) Ἀπόψε δὲν σὰς ἐν-
νοῶ· εἶσθε χλωμός, μήπως ὑποφέρετε;

Στέφανος. Θὰ εἶνε ἴσως ἀπὸ τὴν
ἀγρυπνίαν· δὲν ἐκοιμήθηκα ὅλην τὴν
νύκτα χθές.

Μαρία. Ποῦ ἦσθε; εἰς κανένα χορόν;

Στέφανος. Κάθε ἄλλο· ἤμην εἰς τὸ
κρεβάτι μου ἀπὸ τὰς δέκα.

Μαρία. Τί εἶχετε λοιπὸν;

Στέφανος. Δὲν εἰμποροῦσα νὰ κοι-
μηθῶ.

Μαρία. Θὰ εἶχετε βεβαίως κάποιον
λόγον διὰ νὰ μὴ εἰμπορεῖτε νὰ κοιμη-
θῆτε.

Στέφανος. Ὑποθέτω.

Μαρία. Δὲν εἶσθε βέβαιος; Καὶ δὲν
εἶνε δυνατόν νὰ μάθω αὐτὸν τὸν κάποιον
λόγον; (ὁ Στέφανος λαμβάνει τὸ βιβλίον καὶ προσ-
ποιεῖται ὅτι ἀναγινώσκει. Ἡ Μαρία, κατ' ἰδίαν)
"Ἄν εἰξευρε πῶς κ' ἐγὼ ἀγρυπνοῦσα χθές
τὴν νύκτα! (τῷ Στεφάνῳ) Δὲν θὰ μοῦ εἴπη-
τε ἐπὶ τέλους τὴν αἰτίαν τῆς ἀγρυπνίας
σας;

Στέφανος. Κυρία Μαρία, δὲν εἰξεύ-
ρετε πόσον εἶμαι δυστυχής!

Μαρία. (μετ' ἀπορίας) Δυστυχής;

Στέφανος. Μὴ γελάτε, κυρία Μαρία.

Μαρία. Δὲν γελῶ καθόλου· δὲν βλέπω
ὁμῶς διατί εἶσθε δυστυχής.

Στέφανος. Δὲν ἐνοήσατε ἀπὸ τόσον
καιρὸν ὅτι ἔχω κάτι τι, τὸ ὁποῖον κρύ-
πτω ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον; ἓνα ὄνει-
ρον, μίαν ἐλπίδα, ἓνα σκοπὸν εἰς τὸν
βίον μου;

Μαρία. "Ἐνα σκοπὸν εἰς τὸν βίον
σας; πῶς ἦτο δυνατόν νὰ μὴ τὸ ἐννοή-
σω, ἀφοῦ ἐδίδεπον πόσον εἰργάζεσθε καὶ
πόσας μελέτας καὶ πόσους κόπους κατε-
βάλλετε διὰ νὰ φθάσατε εἰς αὐτὸν τὸν
σκοπὸν;

Στέφανος. Καὶ τὸν σκοπὸν μου αὐ-
τόν;

Μαρία. Δὲν τὸν γνωρίζω· ὑποθέτω
ὁμῶς ὅτι τὸ ὄνειρόν σας εἶνε ἡ δόξα.

Στέφανος. Ἡ δόξα; κάθε ἄλλο. "Ι-
σως μ' εὐκόλυνεν εἰς τὸν σκοπὸν μου ἡ
δόξα, ἀλλὰ τὸ ὄνειρόν μου εἶνε πολὺ εὐ-
γενέστερον· ἀγαπῶ.

Μαρία. Καὶ αὐτὸ τὸ εἶχον ἐννοήσει·
ἡμεῖς αἱ δυστυχεῖς γυναῖκες, βλέπετε,
ἀντιλαμβάνομεθα μὲ τὴν καρδίαν μας,
ὅτι σεῖς οἱ εὐτυχεῖς ἄνδρες ἀντιλαμβά-
νεσθε μὲ τὸ λογικόν σας· καὶ δὲν ἀρ-
νοῦμαι ὅτι τὸ λογικὸν βλέπει καλλίτερον,
ἀλλὰ καὶ σεῖς δὲν πρέπει ν' ἀρνῶσθε ὅτι
ἡ καρδία βλέπει ταχύτερον. Καὶ εἰξεύρε-
τε διατί; διότι οἱ ἄνδρες ἔχουν τὴν καρ-
δίαν εἰς τὸ πνεῦμα των, ἐνῶ ἡμεῖς ἔχο-
μεν τὸ πνεῦμα εἰς τὴν καρδίαν μας.

Στέφανος. Ναί, κυρία Μαρία, ἔχετε
πολὺ πνεῦμα εἰς τὴν καρδίαν σας καὶ
αὐτὸ μὲ κάμνει νὰ ἐλπίζω ὅτι θὰ μ' ἐν-
νοήσατε καὶ συγχρόνως θὰ μὲ λυπηθῆτε.

Μαρία. Δὲν μοῦ φαίνεται ἄξιός λυ-
πῆς· τὸ γ' ἀγαπᾷ κανεὶς, ἔστω καὶ χωρὶς
ν' ἀνταγαπᾶται, εἶνε, νομίζω, εὐτυχία,
τὴν ὁποῖαν δὲν ἐδοκίμασαν ποτὲ ὅσοι δὲν
ἠγάπησαν.

Στέφανος. Ἠγαπήσατε ποτέ, κυρία
Μαρία;

Μαρία. Ἄν ἠγάπησα; τί σημαίνει
αὕτη ἡ ἐρώτησίς σας;

Στέφανος. "Ὡ! συγγνώμην, δὲν εἰ-
ξεύρω τί λέγω. Ἀλλὰ... δὲν εἰμπορεῖτε νὰ
φαντασθῆτε πόσον εἶμαι ταραγμένος
αὐτὴν τὴν στιγμήν! "Ἐχω δύο ἡμέρας
ποῦ δὲν εἰξεύρω ποῦ εὐρίσκομαι, ποῦ
δὲν εἰξεύρω τί κάμνω. Δὲν φαντάζεσθε
τί φοβερόν εἶνε νὰ ζῇ κανεὶς καὶ νὰ συ-
νοδεύῃ τὰς ἐλπίδας τοῦ νεκρὰς εἰς τὸν
τάφον των!

Μαρία. Ἀλλὰ δὲν μοῦ εἶπετε ὅτι ἀγα-
πᾶτε; Πῶς λοιπὸν εἶνε δυνατόν ν' ἀγα-
πᾷ κανεὶς καὶ συγχρόνως νὰ μὴν ἐλπί-
ζῃ; "Ὁ ἔρωσ καὶ ἡ ἐλπίς εἶνε σχεδὸν συ-
νώνυμα. "Εγὼ τοῦλάχιστον νομίζω πῶς
ὅταν κανεὶς ἀγαπᾷ εἶνε ἀδύνατον εἰς τὸ
βάθος τῆς ἀγάπης του νὰ μὴν ὑπάρχῃ ἡ
ιδέα ὅτι ἀνταγαπᾶται ἡ τοῦλάχιστον ἡ
ἐλπίς ὅτι θ' ἀνταγαπηθῇ.

Στέφανος. "Ἐως προχθές εἶχον κ'
ἐγὼ αὐτὴν τὴν ἐλπίδα.

Μαρία. (Κατ' ἰδίαν) "Ἐως προχθές; τί
τοῦ ἔκαμα καὶ ἀπηλπίσθην; (τῷ Στεφάνῳ)
Καλά, καὶ εἰξεύρει ἐκεῖνη ὅτι τὴν ἀγα-
πᾶτε;

Στέφανος. Δὲν τῆς τὸ εἶπον ποτέ.

Μαρία. Δὲν σὰς ἐνόησεν ὁμῶς;

Στέφανος. "Ὡ! βεβαίως μ' ἔχει ἐν-
νοήσει· καὶ ἤμην μάλιστα πεπεισμένος
ὅτι συμμερίζεται τὸ αἰσθημά μου· ἀπὸ
προχθές ὁμῶς...

Μαρία. (Κατ' ἰδίαν) Ἀπὸ προχθές, πάλιν
ἀπὸ προχθές... (τῷ Στεφάνῳ) Δοκιμά-
σατε ἐπὶ τέλους νὰ τῆς τὸ εἴπητε· τίς οἶ-
δε! εἰμπορεῖ νὰ σὰς ἀγαπᾷ κ' ἐκεῖνη,
εἰμπορεῖ ἐν ἀγνοίᾳ τῆς νὰ εἴπῃ ἢ νὰ ἔ-
καμε τίποτε, τὸ ὁποῖον νὰ σὰς ἐλύπησε.

Στέφανος. Ἐν ἀγνοίᾳ τῆς; ἐν ἀ-
γνοίᾳ τῆς λοιπὸν ἠρραβωνίσθην;

Μαρία. (ἀναπνέουσα ἐκπληκτός) Ἠρραβω-
νίσθην;

Στέφανος. "Εχετε δίκαιον ν' ἀπο-
ρεῖτε, διότι δὲν σὰς εἶπον ποτὲ ὅτι ἀ-
γαπῶ τὴν Ἑλένην.

Μαρία. Τὴν Ἑλένην;

Στέφανος. Ναί, σὰς τὸ ἐκρυπτον, τὸ
ἐκρυπτον ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον, δὲν ἤ-
θελον νὰ τὸ γνωρίζῃ κανεὶς, δὲν ἤθελον
νὰ τὸ γνωρίζῃ οὔτε αὐτὴ ἡ ἰδία. Εἶχον
πλάσει ἐν ὄνειρον καὶ ἤμην τόσον εὐτυ-
χής! Τὴν ἠκολούθουν παντοῦ, ἦτο ἡ μό-
νη μου σκεψίς, ἡ μόνη μου χαρὰ. "Ἐλε-
γεν ὁ κόσμος ὅτι εἶνε ζωηρά, ὅτι εἶνε φι-
λάρεσκος, ὅτι εἶνε ἀδύνατον εἰς τὴν καρ-
δίαν τῆς νὰ γεννηθῇ ποτὲ ἔρως ὑψηλός,
ἔρως εὐγενής· ἀλλ' ὁ κόσμος εἶνε κακός·
δὲν εἶνε ἀλήθεια, κυρία Μαρία, ὅτι ὁ κό-
σμος εἶνε κακός;

Μαρία. Ναί, ὁ κόσμος εἶνε κακός.

Στέφανος. Καὶ ὁμῶς... ἀποφασίζει

νὰ ὑπανδρευθῇ ἄλλον ἐνῶ εἶχεν ἐννοήσει
ὅτι τὴν ἠγάπων.

Μαρία. Τί ἔχει νὰ κάμῃ; ἀφοῦ δὲν
τῆς εἶπετε τίποτε, ἀφοῦ δὲν σὰς εἶχεν
ὑποσχεθῇ τίποτε ἐκεῖνη... Τίς οἶδε! πι-
θανὸν νὰ μὴ ἐννοῇ ὅτι τὴν ἀγαπᾶτε, ἢ,
καὶ ἂν τὸ ἐννοῇ, πιθανὸν νὰ μὴ σὰς ἠγά-
πησε.

Στέφανος. Δὲν θὰ ἤμην τόσον μω-
ρός ν' ἀπαιτῶ πίστιν ἀπὸ γυναῖκα ἀδιά-
φορον. Οἱ λόγοι τῆς, τὰ βλέμματά τῆς δὲν
μοῦ ἄφιναν καρμὶαν ἀμφιβολίαν. "Ἐπει-
τα... δὲν εἶνε δὲ καὶ τόσον δύσκολον
πράγμα νὰ μαντεύσῃ κανεὶς ἂν ἀνταγα-
πᾶται.

Μαρία. Νομίζετε; ἂν τὸ νομίζετε ἀ-
πατάσθε διὰ μίαν γυναῖκα, ναί· αὐτὴ
ἐννοεῖ εὐκολώτερον τὸ αἰσθημα, τὸ ὁ-
ποῖον ἐμπνέει· ἀλλὰ δι' ἓνα ἄνδρα, δια-
φέρει πολὺ· τὰ βλέμματα τῆς γυναικὸς εἶ-
νε διφορούμενα. Μία γυναῖκα, ὅταν μά-
λιστα εἶνε καὶ ὀλίγον φιλάρεσκος, κολα-
κευεταὶ πολὺ νὰ αἰσθάνεται ὅτι ἀγαπᾶται.

Στέφανος. Ἀλλὰ δὲν εἶνε ὅλαι αἱ
γυναῖκες φιλάρεσκοι.

Μαρία. Διηλαδὴ... ὅλαι περισσότερον
καὶ ὅλαι ὀλιγώτερον. Γνωρίζετε σεῖς τὸν
κύριον Σωρειάδην;

Στέφανος. Τὸν μνηστῆρα τῆς Ἑλέ-
νης; ἐξ ὧς ὥς τόνον.

Μαρία. Εἶνε πολὺ νέος;

Στέφανος. Πολύ... ὄχι· θὰ εἶνε ἔως
σαράντα πέντε ἐτών.

Μαρία. Ἡ Ἑλένη εἶνε εἴκοσι δύο·

Στέφανος. Μόλις· αὐτὸ ακριβῶς μὲ
κάμνει νὰ υποθέτω ὅτι εἰσάσθῃ νὰ τον
δεχθῇ ὡς σύζυγον.

Μαρία. Καθόλου ποράξενον· εἶνε, λέ-
γουν, πλούσιος ὁ κύριος Σωρειάδης.

Στέφανος. "Ὡ! πολὺ πλούσιος. Ἀλ-
λὰ δὲν πιστεύω ἢ Ἑλένη...

Μαρία. Οὐτ' ἐγὼ δὲν πιστεύω νὰ εθαμ-
δῶθῃ ἀπὸ τὰ πλοῦτη του· εἶνε αρκετὰ
υπερήφανος, ὥστε νὰ μὴ πωλοῖται τὸ αἰ-
σθημά τῆς πιθανόν, καθὼς εἶπετε προη-
γουμένως, νὰ εἰσάσθῃ ἀπὸ τοὺς γονεῖς
τῆς, ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς τῆς...

Στέφανος. Ἄν ἤμην βέβαιος, θὰ τῆς
τὸ ἔλεγον· θὰ τοὺς ἐπειθε τοὺς γονεῖς
τῆς τὴν ἀγαποῦν τόσον πολὺ!

Μαρία. Καὶ εἶνε ἀνάγκη νὰ εἶσθε βέ-
βαιοι; Τί θὰ χάσατε τάχα ἂν τῆς ἀνοίξετε
τὴν καρδίαν σας;

Στέφανος. "Εγὼ; εἰς τὰς παραμονὰς
τῶν ἀρραβῶνων τῆς; ποτέ!

Μαρία. Διατί;

Στέφανος. Διότι οὔτε θέλω, οὔτε
τολμῶ.

Μαρία. Δὲν τολμᾶτε; γράψατέ τῆς
τότε.

Στέφανος. Νὰ τῆς γράψω, εἶπετε;
Καὶ ἂν δὲν μὲ ἠγάπησε ποτέ; ἂν εἶνε ἀ-
ποφασισμένη νὰ ὑπανδρευθῇ αὐτόν; νὰ
ἔχῃ τὴν ἐπιστολήν μου καὶ νὰ τὴν ἐπι-
βεῖκνῃ ἐγώϊστικῶς εἰς τὸν σύζυγόν τῆς,
εἰς τὰς φιλὰς τῆς... καὶ νὰ γελοῦν ὅλοι
διὰ λογαριασμόν μου... ποτέ!

Μαρία. Νομίζετε ὅτι εἶνε ἱκανὴ ἢ
Ἑλένη νὰ γελᾷ μὲ τὸ αἰσθημα, τὸ ὁποῖον
σὰς ἀνέπνευσε; Τότε λοιπὸν πῶς τὴν ἠ-
γαπήσατε, χωρὶς νὰ γνωρίζετε προηγουμέ-
νως τὸν χαρακτῆρα τῆς;

Ὁ Μότσαρτ εἰς ἡλικίαν 14 ἐτῶν.

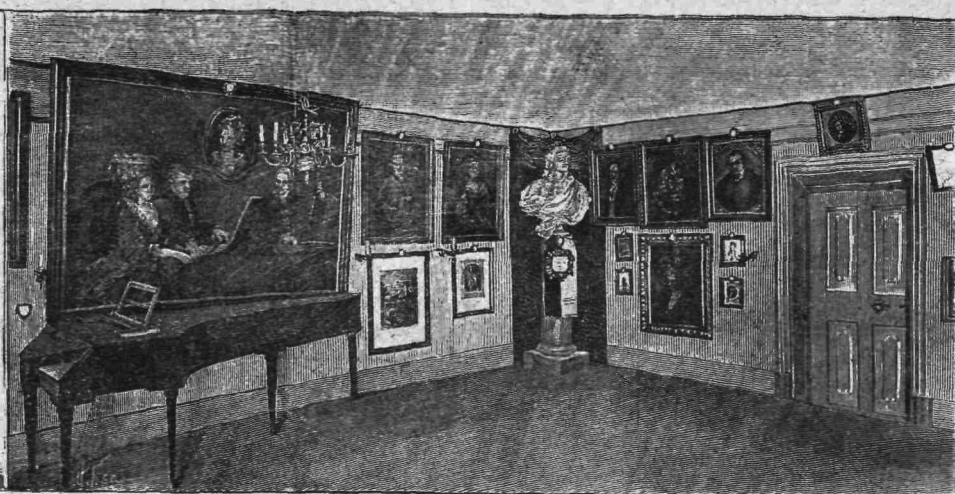
Ἡ οἰκία ἐν ᾗ ἐγεννήθη.

Ὁ Μότσαρτ εἰς ἡλικίαν 35 ἐτῶν.

Ὁ ἀνδρῆς τοῦ Μότσαρτ.

Τὸ δωμάτιον τοῦ Μότσαρτ, μεταβλήθην εἰς Μοισεῖον.

Ἡ οἰκία ἐν ᾗ συνέθεσε τὸν «Μαγικὸν αὐλόν».

Ἡ οἰκία ἐν ᾗ κατῴκησεν ὁ Μότσαρτ τὰ πλεῖστα ἔτη τῆς νεότητός του.

ΕΟΡΤΑΙ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΙ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ ΤΟΥ ΜΟΖΑΡΤ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ: — ΡΩΜΑΙΩΝ ΠΑΡΘΕΝΩΝ ΑΝΑΘΗΜΑ

